

прожиткового рівня, через що більшість селян стали значно біднішими, адже часто не могли дозволити собі придбати товари першої необхідності та ліки.

Перелік використаних джерел

1. Масштаби, форми й основні напрямки сучасних міграційних процесів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buklib.net/books/32973/>.
2. Каденюк О.С., Коломієць С.С. Аграрна історія України/ – Кам'янець-Подільський: Абетка. – 2008. – 292 с.
3. Скворцова І.А. Сільські поселення Хмельниччини на шляхах реформування: модернізація чи деградація? / І.А. Скворцова, І.В. Рибак // Наука й економіка. – Випуск 2 (30). – Хмельницький, 2013. – С. 110–116.
4. Паспорт територіальної громади Веселівської сільської ради Красилівського району Хмельницької області. – 17 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://krasylivrada.km.ua/?dep=1&dep_up=1&dep_cur=52
5. Паспорт територіальної громади Западинської сільської ради Красилівського району Хмельницької області. – 14 с.

Валентин Шевчук

студент спеціальності «Професійна освіта»,
освітній ступінь «бакалавр»

Науковий керівник: **Чухно Л.А.**

к.п.н, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ДО ПИТАННЯ ПРО ВЕЛИКІ ШКОЛИ ФРАНЦІЇ

Загалом Великі школи були від початку за своїм призначенням спеціалізованими школами і склали могутній корпус держави. Університет займав швидше місце обробки культури, поширення ідей і залишається на сьогодні об'єднанням функцій членів вільних професій та приватного сектору, навчальної підготовки ліцеїв.

На кінець 70-х років у Франції нараховувалось п'ять ліцеїв (Севр, Лонжерон, Енгієна, Тулуза, Марсель), які керувалися наступними дидактичними установками:

- не ділити навчальні предмети на основні та другорядні;
- засвоювати шкільну програму при роботі «командою»;
- використовувати активні методи навчання із врахуванням індивідуальних нахилів дитини;
- здійснювати навчання в зв'язку із життям, в тісному контакті учителя та учнів;
- перетворити екзамени в контроль отримання знань.

Реалізація цих установок проходила за трьома основними напрямками: оновлення форм та методів, коригування шкільних програм, використання технічних засобів навчання.

Учні у класі поділялися на менші групи на основі спільних інтересів у навчальній та позанавчальній діяльності [1].

Традиційно Великі школи не мали у своєму розпорядженні дослідницьких лабораторій. Але на початку вісімдесятих років декілька з них об'єдналися з університетами для розвитку дослідницької діяльності і для участі у видачі дипломів поглиблених студій або докторатів.

На сьогодні Великі школи займають провідне місце в освітній системі Франції в порівнянні з університетами не лише через престижність їх дипломів, але й завдяки тому, що в них відбувається розвиток інтелектуальної і наукової активності. Саме у Великих школах та підготовчих класах, які їм передують, відводиться місце обдарованим студентам в загальній структурі вищої освіти Франції.

К. Корсак вказує на відбір талановитих учнів, їх вступ в елітні Великі школи на основі конкурсу і високих прохідних балів. При відборі талановитих у Франції використовується принцип меритократизму – селекція на основі здібностей.

Поряд з Великими школами університети Франції мають спрощену систему прийому і зарахування студентів, аж до вільного запису на більшість факультетів.

Тобто у Франції існують два сектори вищої освіти:

- Перший – практично повністю відкритий –університети;
- Другий – достатньо закритий – домінанта неуніверситетських закладів,

прийом до яких ведеться з суворою селекцією, при якій на одне місце можуть претендувати декілька вступників. Перевагою цього сектору є те, що він гарантує забезпечення робочими місцями після отримання диплома [1].

На даний час Великі школи складають не більше 4% від усіх закладів вищої освіти і навчання у вищих школах платне[6]. Вони добре організовані. Вміло використовують сітку своїх старих студентів для підтримання сталої кількості свого навчального контингенту.

Великі школи готують переважно державних службовців і гарантують випускникам постійне місце праці, надаючи освіту дуже високого ґатунку. Сюди приймають тільки після закінчення дворічних післяшкільних підготовчих (репетиторських) класів. Навчання проходить за спеціальними програмами і вимоги до нього настільки високі, що прирівнюються до вимог на двох курсах університетів, і навіть більше. Вступ у ці класи теж селекційний. Бажаючим навчатися у цих класах потрібна рекомендація шкіл і ліцеїв, в яких навчалися вступники до вступу. У випадку, якщо випускник підготовчих класів не поступив у Велику школу, його можуть зарахувати без вступних випробувань вільно до університету одразу на третій курс за обраною спеціальністю [1].

Спочатку студентам читають загальний курс профільних дисциплін, потім проходить спеціалізація. Кожен концентрується на тому предметі, який вибрав: маркетинг, бухгалтерський облік, управління кадрами тощо.

Навчальний процес складається, в основному, з лекцій, проте більшу частину роботи студент виконує самостійно у бібліотеці, працюючи зі спеціальною літературою.

В кінці кожного семестру студент пише роботу (dissertacion), яка складається з розгорнутого плану, детального викладення предмету та

аналітичних висновків. У вищій школі високо ціниться аналітика, вміння подивитися на проблему по-новому, вирішити її новим, нетрадиційним способом, який є, проте, ефективним [6].

Всі вищі школи знаходяться у тісній взаємодії та співробітництві з підприємствами своєї галузі, тому студенти проходять довготривалу виробничу практику, яка є складовою навчального процесу [6].

Селекція здійснюється також і в такі види вищих навчальних закладів [1]:

- Великі школи з наукових і технічних профілів;
- Великі школи з комерції й управління;
- Вищі педагогічні заклади;
- Університетський технологічний інститут;
- Секція вищих техніків;
- Спеціалізована (вища) профшкола;
- Школи мистецтв і архітектури.

Практично всі ці заклади побудовані на суворій селективній системі, яка передбачає і вимагає навчання у підготовчих класах з інтенсивним і глибоким вивченням спеціальних предметів.

Навчання в цих закладах проходить за «довгими» програмами і триває в середньому три роки.

Великі школи з наукових і технічних профілів належать кільком міністерствам, мають трирічні програми й присуджують дипломи інженерів (Diplome d'Ingenieur). Вступ конкурсний і лише після попереднього дворічного навчання у підготовчих класах з дуже інтенсивним і глибоким вивченням математики і фізики.

Великі школи з комерції й управління – приватні навчальні заклади. Основна їх вимога – попереднє дворічне підготовче навчання у спеціалізованих установах вищої комерційної освіти.

Вищі педагогічні заклади – заклади підготовки викладачів ліцеїв і «післясередніх» закладів освіти. Відбір сюди починається ще в коледжі та ліцеї, а вступ пов'язаний із селекцією та успішним закінченням підготовчих класів відповідного профілю. Тривалість навчання, в основному, – чотири роки. Випускники отримують сертифікат на право викладання.

В університетах Франції обдарований студент може повністю себе проявити на третьому, або останньому етапі університетського навчання. Він включає в себе спеціальне навчання і дослідну роботу. Цей етап триває рік. По його закінченні студент отримує професійний диплом DESS (Diplome d'etudes superieres specialisees), або диплом дослідника DEA. Професійний диплом потрібен для того, щоб працювати за професією у відповідній сфері. Диплом дослідника дає можливість проявити свої дослідницькі здібності в подальшій науковій роботі.

Перелік використаних джерел

5. Корсак К. Система освіти Франції: цілі, структура, досягнення і проблеми / К. Корсак // Вища освіта України. – 2001. – №1. – С. 91–102.
6. Вульфсон Б.Л. Стратегия развития образования на Западе на пороге XXI века / Б.Л. Вульфсон. – М.: УРАО. – 1999. – 208 с.
7. Василюк А. Сучасні освітні системи: Навч. посіб. / А. Василюк, Р. Пахоцінський, Н. Яковець. – Ніжин: Ред.-вид. відділ НДПУ, 2002. – 139 с.
8. Джуринский А.Н. Реформы зарубежной школы. Надежды и действительность / А.Н. Джуринский. – М.: Знание. – 1989. – 80 с.
9. Юрко Н. Высшие школы Франции: через тернии к звездам // Элитное образование в России и за рубежом. – 2002. - № 7-8. – С. 52–53.